

Landbruget NU

NYHEDSBREV
Til jordbrugere

September 2009 nr. 3

Vilde fugle og pattedyr skal have et sundhedstjek

- miljøministeren har etableret et Center for Vildtsundhed

Thise Mejeri fik fødevarerpris i Tivoli

- og tillige en produktpris for smør med sydesalt

Gamle plantesorter skal give nye madoplevelser

- korn, rodfrugter, kål, frugt og bær under lup

Nyt GIS-kort fortæller om dræningsbehov

- det kan hentes via nettet eller købes

Miljølovgivningen er som en jungle

- siger konsulent og anbefaler rådgivning på baggrund af erfaring

Tid til konsekvensberegning, siger formanden

- og anbefaler at forberede sig på tiden efter krisen

Danske gourmetkokke begejstrede for kødet fra den rene Duroc-gris

første ti slagtere rundt på Danmarkskortet forhandler specialgrisen, som har en ekstraordinær spisekvalitet

Stigende efterspørgsel på energi-afgrøder som pil ny mulighed for landbruget

samtidig skal udnyttelsen af husdyrgødningen væsentligt op over ti år

www.agrogruppen.dk

AGRO
gruppen
DANMARK

16. årgang

Gourmet-gris på gafflen på de fine restauranter...

Kød fra den særlige Duroc-gris er blevet en succes på en lang række af landets bedste restauranter. Blandt andet på Restaurant Kong Hans i København og på Noma samme sted - sidstnævnte er blevet kåret til verdens 3. bedste restaurant.

Også på Ruths Hotel i Skagen gør chefkok Michel Michaud ikke noget forsøg på at skjule sin begejstring. Til Landbruget NU siger han, at Duroc-grisen er helt perfekt, fordi strukturen i kødet er noget ganske særligt.

- Jeg har hidtil altid brugt almindelige pattegrise på op til 10-12 kilo. Det er magert kød med fedt udenom. Så skal kokken passe utrolig meget på ikke at give det bare en lille smule for meget, for så bliver kødet tørt. Men Duroc-kødet har en fin-fin balance. Her er der ikke fedt udenom - men det er fint marmorert med fedt. Og det bliver helt utrolig mørt og har en god kødsmag - det smager af gris på den gode måde - eller: gris på 1. klasse, siger han.

Da han første gang kom med en halv Duroc, sagde hans kokke: nå ja? Men snart var de meget imponerede over at arbejde med kødet. Som desuden er en kærkommen fornyelse på spisekortet inden for det populære tema: det nordiske køkken. Michel Michaud spår en god fremtid for Duroc-kødet.

- Det udmærker sig ved at være kræs på ganen, fordi det er intramuskulært kød - det vil sige med en fin fedtfordeling, som giver en unik smag. Det sammen med den unge slagtevægt gør, at vi får et anderledes eksklusivt stykke kød, siger avleren Per Kring fra Avlscenter Rønshauge - og tilføjer, at Duroc-grisen er en fornøjelse at arbejde med på grund af deres godmodige natur.

Michel Michaud siger, at Duroc-kødet egner sig perfekt til at imponere vennerne med ved en weekend-middag, hvor man gerne vil servere noget særligt. Og til konfirmationen anbefaler han en hel skinke i ovnen. Ved en flere-retters menu er der i sådan en skinke nok til cirka tyve gæster, siger chefkokken.

Også ved NORDIC CHALLENGE først på året stod der Duroc på menuen, da ti nordiske topkokke mødtes i den prestigefyldte dyst i forbindelse med fødevaremessen i Bella Center. Her fik kokkene udleveret hver en halv side med udskårne stykker af Duroc-gris.

Det er Danish Crown, som har etableret en nicheproduktion af Duroc sammen med to svineproducenter. I første omgang Avlscenter Rønshauge og siden også Munkbro.

I forvejen tilbyder Danish Crown specialprodukter, og med Duroc kan man især tilgodese de forbrugere, der forventer lidt mere af kødet. Duroc er blevet kåret som det bedste svinekød i en smagstest gennemført af Danish Meat Association. Kødet er nu også i køledisken hos en række af landets bedste slagtere fordelt over hele Danmark.

Fra Danish Crown siger projektleder Rikke Tørøe Grønning, at projektet er iværksat i lille skala for at teste interessen.

- Og vi er blevet positivt overrasket over de meget gode tilbagemeldinger, vi får fra kokke og slagtere hele vejen rundt.

Projektlederen siger, at Duroc-grisen rammer lige ind i en trend, hvor man søger nye og anderledes smagsoplevelser.

Det næste bliver at se, om der vil være en bredere interesse blandt forbrugere og butikskæder for sådan en gourmet-gris til en højere kilopris.

Duroc er rødbrun med mørke børster. Kroppen er kort og ørerne hænger ned foran øjnene. Den stammer fra USA og Canada. I dag har DanAvl den største population af renracede Duroc i Europa. Dansk Duroc producerer kuld på 9,5 grise. De er hurtigtvoksende med lavt foderforbrug og høj kødprocent. Gourmetgrisen slagtes efter 100-110 dage ved 40-45 kg.

Thise Mejeri fik fødevarerpris i Tivoli

Dagbladet Børsens fødevarerpris gik i år til det økologiske Thiese Mejeri nord for Skive. Prisen blev overrakt af fødevarerminister Eva Kjer Hansen i Tivoli i København.

- Det er en anerkendelse af mejeriets utrættelige arbejde for at levere mejeriprodukter i den højeste mulige kvalitet. En indsats, der gang på gang har båret frugt og gjort Thise til vores måske fornemste eksempel på de gode gamle mejeritraditioner, siger ministeren.

Foruden hovedprisen gik mejeriet med en af ni såkaldte produktpriser for sit smør med sydesalt, fortæller dagbladet.

Og når vi nu er ved det med madpriserne, så fik sygehuskøkkenet på Randers Regionshospital en gastronomisk ærespris fra Det Danske Gastronomiske Akademi. Samtidig har BDO kåret køkkenet som et af landets billigste og mest effektive køkkener.

Køkkenets 37 fuldtidsansatte, heraf to slagtere og to bagere, leverer en kost, hvor mel, mælk og æg er 100 pct. økologisk, mens grøntsager p.t. er det for en tredjepart. Der bliver lavet mad fra bunden af. Cheføkonoma Bente Sloth skal nu være med til at etablere køkkenet på det kommende nye universitets-sygehus i Skejby.

Endnu en pris gik til økologien, da den Økologiske Pølsepusher fra Holbæk blev årets hotdogkonge i Børsens Hotdog Challenge på grund af dagens allerstørste omsætning. Pølsen kommer fra Bornholm, hotdoggen hedder Tjødhammer..

Flere energifgrøder og biogasanlæg på dansk jord

De kommende år vil betyde væsentligt stigende efterspørgsel efter biomasse fra danske kraftværker. Selv om de også importerer biobrændsel fra udlandet, vil dansk landbrug stå over for store, nye forretningsområder.

Af den halm, der kunne udnyttes til brændsel, sælges kun godt halvdelen for tiden til det formål.

Men flere af de store kraftværker står for at skulle ombygge et antal kulfyrede blokke til biobrændsel. Det giver nye muligheder for halmen.

Den kan som bekendt også bruges til bioetanol og andre olieprodukter.

Men især energipil knyttes der store forventninger til fra landbrugets hovedorganisation. Man forventer her, at landbruget kommer til at indtjene 8-900 mio.

kroner alene på energipil.

Det svarer til 100.000 hektar i 2020. I dag er knap 3.000 hektar tilplantet med den afgrøde. Energipil er hurtigtvoksende og har et stort energiindhold.

Regeringen har for nylig afsat en støttepulje til formålet på knap 100 mio. kroner fordelt på tre år. Desuden ændres loven, så udgifter til plantning af pil og popler bliver fradragsberettigede.

Det sker i forlængelse planen for grøn vækst. Den taler om landbruget som leverandør af grøn energi, hvilket bl.a. indebærer, at der skal skabes bedre rammer for placering af biogasanlæg i kraft af en aftale med KL og en ændring af planloven.

Og en igangsætningspulje på 85 mio. kroner for årene 2010-12 skal fremme etablering af biogasanlæg. Der vil primært kunne ydes støtte til fælles biogasanlæg. Men også til bedriftsrelaterede

de investeringer på gårdene som fx separationsanlæg i forbindelse med fælles anlæg.

Desuden vil der være tilskud til gårdanlæg på økologiske brug. De ligger ofte så spredt, at det ikke er rentabelt at oprette fælles anlæg.

Der skal også ske en tilskudsmæssig ligestilling for afsætning af biogas til kraftvarmeværker og naturgasnettet.

Planen sigter mod, at op til 40 pct. af husdyrgødningen i Danmark skal udnyttes til grøn energi i 2020. På sigt skal al husdyrgødning udnyttes, står der.

En af forhindringerne for mere biomasse har hidtil været myndighedernes restriktive skelnen mellem affald og biomasse. I den nye lov om vedvarende energi står der nu, at miljøministeren har mulighed for at ændre på definitionen.

Gamle plantesorter skal give nye madoplevelser

En række nye projekter skal være med til at bevare og fremme brugen af gamle sorter af korn, rodfrugter, kål, frugt og bær.

Man skal blandt andet finde frem til plantesorter, der er velegnede til produktion af fødevarer og til sorter, som egner sig specielt til økologisk eller miljøvenlig dyrkning.

Ministeriet har støttet syv projekter med i alt fire millioner, for at forbrugerne kan få flere valgmuligheder og nye

såkaldt nordiske smagsoplevelser.

En nordsjællandsk landmand, der dyrker gamle sorter af korn, vil fx undersøge, hvordan de kan bidrage til det ny nordiske køkken.

En landmand i Viborg vil indsamle kvæde og morbær og andre sjældne bær i private haver og lave en produktion af dem på sin gård.

I et tredje projekt vil KU-Life, Københavns Universitet, undersøge, om gamle blomme- og surkirsebærssorter kan bruges til produktion af økologisk frugtvin.

Se evt. www.fvm.dk

Ny konsulent - som en junglefører i miljølovgivningen

Jakob Altenborg begyndte som selvstændig konsulent inden for området miljø og natur i oktober 2008. I praksis bruger han i dag 99,5 % af sin tid på at udfærdige miljøgodkendelsesansøgninger.

Jakob valgte at blive selvstændig, fordi hans idealer om rådgivning havde trange kår, hvor han var, og fordi han kan og vil bidrage til at guide jordbrugere igennem den jungle, som miljølovgivningen er.

Erhvervskarrieren blev indledt først tre

år i Vejle Amt, siden et år i Århus Amt og herefter i det daværende Landbocenter Randers-Viborg. I efteråret 2008 var han leder af miljøafdelingen i Landbo-Midtøst med 17 medarbejdere.

I dag står der ni års erfaring med dansk miljølovgivning og rådgivning af landmænd på cv'et. Som i øvrigt indehaves af noget så sjældent som en biolog, der faktisk har valgt at hjælpe landbruget!

I en situation, hvor kommunerne overhovedet ikke kan leve op til deres ansvar over for landbruget, er det utrolig vigtigt, at miljøkonsulenten kan klare opgaven - og ikke blot gør, som kommunen befaler.

Jakob Altenborg anbefaler at vælge en konsulent med erfaring, at indhente to tilbud og at huske også at vurdere konsulentens faglige kompetencer. Læs venligst mere på www.miljøognatur.dk.

Landsdækkende GIS-kort fortæller om dræning

Forskere ved Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet har udarbejdet et landsdækkende GIS-kort i forholdet 1:100.000 over muligt dræningsbehov for landbrugsarealer i Danmark, hvoraf cirka halvdelen er drænet med rørdæning.

Der er anvendt en forbedret metode, der inddrager oplysninger om dræningsprocenter for forskellige kombinationer af landskabsselement, sedimenttype (geologi), farvekode i jordklassificeringen, samt for lermoræne og geo-regioner.

Rapporten, DJF Markbrug nr. 21, marts 2009, kan fås som pdf-fil eller købes på telefon 89 99 10 28.

Landbruget NU

er et nyhedsbrev, som ordinært udsendes fire gange årligt af foreningen Agrogruppen Danmark til gruppens landmandskunder.

Ansvarshavende redaktør:

Steen Kristensen,
Agrogruppen Danmarks sekretariat,
Gammel Stationsvej 5, 8900 Randers.
Tlf.: 86 40 92 95 - Fax: 86 43 19 95 - e-mail:
sk@nd-revision.dk - www.agrogruppen.dk

Udarbejdelse:

Britta Astadatter Nilsson, journalist.

Oplag: ca. 11.500.

Tryk: HCB Tryk. Tlf.: 98 80 09 22.

Vildtet skal ha' et sundhedstjek

Et nyt Center for Vildtsundhed vil fra i år og de næste tre år aktivt overvåge og undersøge sundhedstilstanden hos vores vilde fugle og pattedyr.

- Danmark har aldrig haft et Center for Vildtsundhed. Det skal der laves om på. Jeg synes, at den danske vilde fauna er en vigtig ressource for os alle, uanset om vi er jæger, fisker, fuglekigger eller bare nyder naturen. Derfor skal vi sikre, at vildtet er sundt og har det godt, siger miljøminister Troels Lund Poulsen.

Center for Vildtsundhed er i første om-

gang et pilotprojekt over tre år. Det etableres i samarbejde med DTU, Veterinærinstituttet, AU og Danmarks Miljøundersøgelser, som bidrager med ekspertviden og laboratoriefaciliteter. Der bruges knap 10 mio. kr. på centeret, hvoraf hovedparten kommer fra jagttegnsmidlerne.

- Når vi tillader jagt på en lang række af vores fugle og pattedyr, er det samtidig vigtigt, at vi gennem vildtforvaltning og vildtpleje hjælper bestandene til at blive robuste og levedygtige. Og at vi i særlige områder giver vildtet fred og ro og sikrer deres levesteder. Globaliseringen og klimaforandringer giver en øget risiko for, at sygdomme kan blomstre op

eller komme udefra og angribe vildtet, siger miljøministeren.

Center for Vildtsundhed vil forbedre rådgivningen for såvel myndigheder som private borgere i forbindelse med sygdomsudbrud hos vildtet. Og vil i forbindelse med indsamling af vildtprøver samarbejde med Danmarks Jægerforbund.

Centerets første opgave bliver at undersøge den syge bestand af rådyr på Fyn. I 2006 har der været øget dødelighed i danske edderfuglebestande, og man konstaterede sældød i 2007.

Centeret er etableret efter anbefaling fra Vildtforvaltningsrådet.

Leder

Tid til konsekvensberegning

Forleden kom der flere triste meldinger fra kreditforeningerne om, at et stigende antal landmænd er i restance.

Det er meget kedelige oplysninger. Tidligere var det it-boblen, der brast, så var det investeringsejendommene, og nu ser vi de samme signaler for landbrugsvirksomheder.

Udviklingen skyldes et samspil af flere uheldige omstændigheder: der har været pengeregighed i samfundet, men indtjeningen i landbruget er halveret inden for de seneste fem år i forhold til de fem foregående.

Samtidig er gælden i erhvervet ble-

vet fordoblet. Det har formentlig kun kunnet lade sig gøre, fordi jordpriserne er steget meget i perioden, - også meget mere end afkastet har berettiget til.

Man ser nu udviklingen gå vældigt stærkt og priser, der bevæger sig utroligt hurtigt. Derfor er det blevet meget svært at forudse hvilke dispositioner, der er rigtige at foretage.

Betyder det så, at vi skal holde op med at investere og tage chancer?

Nej, det ville være det værste, der kunne ske. Både for virksomhederne og det danske samfund. Når man driver virksomhed, er det nødvendigt at påtage sig risici, - ellers vil virksomheden gå i stå. Det vigtige er, at det er en kalkuleret risiko, man påtager sig.

Hvis man foretager større investeringer eller starter nye projekter op, er det fundamentalt, at man bruger sine rådgivere på den rigtige måde.

Man skal ikke spørge sin rådgiver, om han synes, en ide er god eller ej, for med den fart tiderne skifter, er der in-

gen, der kan forudse, om en ide kan blive en succes.

Men man kan få belyst, hvor det er, forudsætningerne kan briste, og hvilke konsekvenser det i så fald vil få. Altså få analyseret, om man har den fornødne styrke til at overleve, hvis det går galt.

Uanset erfaring og hvad man har gjort, så råder jeg landmænd til at få lavet en konsekvensberegning på, hvorfor den økonomiske situation for den enkelte har udviklet sig, som den har.

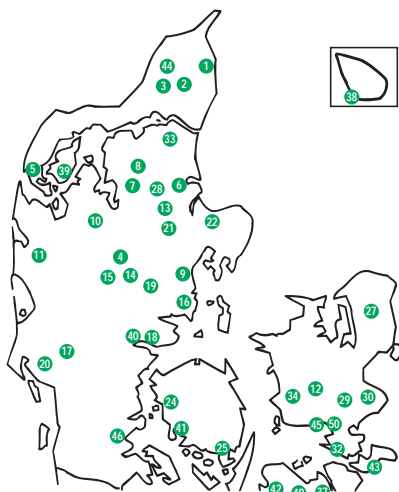
På den måde får man det overblik, man måske har mistet, og kan sammen med en økonomisk ansvarlig rådgiver finde den rette løsning på situationen.

Og ellers må devisen være: at trimme virksomheden og forberede sig på tiden efter krisen.

Venlig hilsen

Steen Kristensen
formand

Landbrugsregnskaber økonomisk rådgivning

1. Palsgaard & Hansen, Frederikshavn, tlf. 9842 5811
2. Nordland Revision, Østervrå, tlf. 9689 2100
3. Palsgaard & Hansen, Brønderslev, tlf. 9882 3288
4. ND Revision Kjellerup, 8620 Kjellerup, tlf. 8640 9295
5. Revision Limfjorden, Hurrup, tlf. 9795 1711
6. Revisionsfirmaet Sloth, Hadsund, tlf. 9858 1622
7. Nørager Revision, Nørager, tlf. 9855 1444
8. Økonomikonsulenterne i Ars, Ars, tlf. 9862 1244
9. Dafor ApS, Aarhus C, tlf. 8611 0119
10. Dahl, Rask & Partnere, Stoholm, tlf. 9754 1600
11. Revisionsfirmaet Lars Eriksen, Ulfborg, tlf. 9749 2444
12. Agro Miljø, 4180 Sorø, tlf. 5150 6055
13. Revisorgården, rev.f.a. Christian Kirk, Spentrup, tlf. 8647 7955
14. Søhøjlandets Regnskabskontor, 8600 Silkeborg, tlf. 8798 1660
15. Bording Regnskabskontor A/S, Bording, tlf. 8686 2688
16. Christensen & Kjær, Odder, tlf. 4691 1461
17. Kærbaek Revision ApS, Ansager, tlf. 7529 7274
18. A.B.Revision ApS, Hedensted, tlf. 7589 1199
19. Revisor teamRy, Ry, tlf. 8689 2244
20. Partner Revision Vest A/S, Varde, tlf. 7522 4700
21. ND Revision, Randers, tlf. 8640 9295
22. Skovsted agro, 8961 Allingaaebro, tlf. 2967 7752
24. Toprevision ApS, Geldsted, tlf. 6449 2244
25. JT ADVISER ApS, Svendborg, tlf. 6254 1700
27. Kappelskov Revision A/S, Hillerød, tlf. 4825 4422
28. Revisionscentret Hobro A/S, Hobro, tlf. 9852 2700
29. Revisionsfirmaet G.Kjærgård Larsen, Haslev, tlf. 5631 1999
30. Lokalrevision ApS, Klippinge, tlf. 5657 9400
32. Engkær Revision, Vordingborg, tlf. 5599 5224
33. ND Revision Aalborg, Aalborg, tlf. 9812 8444
34. Dansk Revision Slagelse-Sorø, tlf. 5858 1800
37. Sjølin & Rasmussen I/S, Nykøbing Falster, tlf. 5485 1999
38. Centrum Revision, Rønne, tlf. 5695 3756
39. Nordmors Revision, Nykøbing Mors, tlf. 9775 1136
40. Revisionshuset, Løsning, tlf. 7579 0333
41. KK Revision FRR, Fåborg, tlf. 6265 1170
42. Dan Revision Nakskov A/S, Nakskov, tlf. 5491 0020
43. Øernes Revision, Nykøbing F., tlf. 5444 5455
44. Dansk Revision, Hjørring, tlf. 9892 8111
45. Revision Vadedstedet, Næstved, tlf. 5572 1522
46. ND Revision Vojens, Vojens, tlf. 7454 1170
49. Aage Maagensen, Maribo, tlf. 5479 1104
50. NY REVISION, Næstved, tlf. 55 72 4411

Ring til et medlem eller kontakt os på www.agrogruppen.dk